

PROJEKTNI ZADATAK

„STRATEGIJA RAZVOJA DRVNE INDUSTRIJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA PERIOD 2013 - 2023.GODINA“

Nacrt

juli, 2012.godine

PROJEKTNI ZADATAK

„STRATEGIJA RAZVOJA DRVNE INDUSTRIJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA PERIOD 2013.-2023.GODINA“

- Nacrt -

UVOD

Osnova za izradu Projektnog zadatka „Strategija razvoja drvne industrije Federacije Bosne i Hercegovine za period 2013.-2023.godina“ nalazi se u dokumentu „Razvoj industrijske politike u FBiH“ (”Službene novine Federacije BiH”, broj 40/10), koji je sastavni dio Strategije ekonomskog razvoja FBiH.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije planiralo je, u svom Programu rada za period 2011.-2014.godina, u Strateškom cilju br.3 koji se odnosi na Unapređenje ambijenta za proizvodnju i povećanje stepena izvozne orijentacije industrijske proizvodnje, izradu Strategija razvoja drvne industrije Federacije BiH. Planirane su aktivnosti na izradi Strategije razvoja drvne industrije Federacije Bosne i Hercegovine (rok 2012.godina), Akcionog plana za realizaciju strategije (rok 2012.godina), Zakonskih i podzakonskih akata koji proizilaze iz strategije (kontinuirano), kao i Implementacija i praćenje realizacije Akcionog plana (kontinuirano).

U saradnji sa Privrednom/Gospodarskom komorom FBiH, formirana je radna grupa za izradu ovog Projektnog zadatka.

CILJ I SVRHA IZRADE PROJEKTA

Sektor drvne industrije sa svojim ukupnim rezultatima predstavlja jedan od najznačajnijih sektora u privredi Federacije BiH i jedan od sektora na kojima Federacije BiH može dugoročno planirati svoju strategiju razvoja. Drvni sektor Federacije BiH je prvenstveno definiran kao izvozni sektor i u tom kontekstu treba dobiti svu potporu od strane institucija u Federaciji BiH. Temeljni izazovi sa kojima se suočava drvni sektor su niska produktivnost na svim razinama od šumarstva do proizvođača finalnih proizvoda, slaba komunikacija između „proizvođača“ sirovina-šumarstva i „potrošača“ sirovina-drvoпрераđивача, slaba i spora implementacija standarda za certifikaciju šuma (FSC-FMS), lanaca sljedivosti (FSC-CoC), sistema kvaliteta u svim segmentima i dijelovima drvnog sektora, mala gustoća šumskih komunikacija, zastarjela i neefikasna tehnologija primarne prerade i njihovi kapaciteti koji uveliko umanjuju ionako slabu produktivnost usljed zastarjelosti opreme. Zastarjela oprema proizvođača viših faza prerade drveta dodatno urušava ionako

slabu produktivnost. Evidentna je slaba komunikacija drvoprerađivača i institucija obrazovnog sistema u cilju obrazovanja kadrova potrebnih drvnom sektoru, počevši od kadrova u šumarstvu, preko stolara, drvnih tehničara, inženjera MPD do visokoprofiliranih stručnjaka drvne tehnologije koji bi radili na inovacijskim programima kao produkt dizajnera u industriji namještaja i drvnih proizvoda.

Drvna industrija je prije 1992. godine bila je jedan od najvažnijih industrijskih sektora u BiH sa preko 100.000 uposlenih, 220 proizvodnih pogona viših faza prerade drveta i 66 pilanskih kapaciteta. Drvna industrija izvozila je preko 550 miliona dolara raznih proizvoda od drveta, mahom polufinalnih i finalnih proizvoda i bila je jedini idustrijski sektor sa čistim neto deviznim učinkom od preko 400 miliona dolara i sudjelovala je u ukupnom BDP-u države sa 10% i 11% u izvozu.

Danas, dvadeset godina poslije, drvoprerađivački sektor sastoji se od oko 1.650 aktivnih firmi i zapošljava nešto oko 36.000 radnika. Danas drvna industrija sudjeluje sa 3,9% u ukupnom BDP BiH i sa izvozom od 813,9 miliona KM čini 11,16% ukupnog izvoza i predstavlja dominantno izvozni sektor.

U strukturi proizvodnje i izvoza dominiraju proizvodi niske dodatne vrijednosti što je daleko od stvarnih mogućnosti i što je vidljivo uvidom u strukturu firmi gdje se zapaža dominacija firmi koje se bave primarnom i sekundarnom preradom drveta, a od finalnih proizvođača dominiraju firme koje proizvode tapecirani i pločasti namještaj, uglavnom baziran na uvoznim sirovima. Domaća sirovina, trupci četinara i lišćara, se uglavnom izvoze kao poluproizvodi ili proizvodi niskog stupnja prerade.

Od 1992. godine do danas je urađeno nekoliko studija o stanju i potencijalima drvnog sektora, u kojima je drvni sektor apostrofirani kao jedan od strateških sektora za poslijeratni razvoj privrede/gospodarstva, kako u Federaciji BiH, tako i u BiH.

Uporedni pregled studija pokazuje visok stupanj podudarnosti identificiranih problema, koji su vrlo aktuelni i u 2012.godini.

Trenutno stanje ekonomije Federacije BiH je takvo da se moraju što prije odrediti namjere države u pogledu razvoja drvne industrije, pogotovo imajući u vidu da država raspolaže najvećim dijelom osnovnim sirovima, drvetom, i koja može uz dobro određenu strategiju razvoja predstavljati odličnu osnovu za definiranje budućih pravaca razvoja Federacije BiH u narednom periodu.

Cilj projekta „Strategija razvoja drvne industrije Federacije Bosne i Hercegovine za period 2013.-2023.godina“ je dobivanje odgovora na ova i druga pitanja, a imajući u vidu i stalnu težnju naše države za ulaskom u Evropsku uniju još više mu daje pravo na njegovu realizaciju.

METODOLOGIJA RADA I PROGRAM ISTRAŽIVANJA

Osnovni princip rada na projektu „Strategija razvoja drvne industrije Federacije BiH“ je:

1. Analiza svih dosadašnjih studija o stanju i perspektivama razvoja drvne industrije i preporukama za razvoj;
2. Analiza trenutnog stanja i to :
 - a) po principu „odozdo prema gore“ kako bi se dobile realne ideje i prijedlozi objektivno izvodljivih programa i aktivnosti

- b) po principu „od pojedinačnog prema općem“ kako bi se iskazale i uvažile konkurentne različitosti pojedinih stepena obrade i portfolija industrijskih proizvoda.

Na osnovu uporednih analiza i kvantificiranih podataka iz gore pomenutih analiza, kao kvalitativnih istraživanja tržišta, napraviti prijedlog za definiranje Federacije BiH prema razvoju drvnog sektora kako na domaćem tako i svjetskom tržištu.

Polazeći od ovih principa, metodološke osnove ovog projekta trebaju biti:

- Putem primarnih i sekundarnih istraživanja, kao i komuniciranjem sa interesnim subjektima treba se dobiti objektivno stanje i pretpostavke razvoja drvne industrije Federacije Bosne i Hercegovine.
- Primjenom principa „od gore prema dole“, ocjenjivanjem različitih mogućnosti izgradnje konkurentnosti u pojedinim sektorima, definira se industrijska politika u drvenoj industriji, modeli rasta, planovi investicija i planovi razvoja.
- Na osnovu relevantnih kvantitativnih i kvalitativnih tržišnih istraživanja, formulira se ispravno tržišno pozicioniranje sektora.
- Osigurava se efikasan plan implementacije Strategije razvoja drvnog sektora Federacije Bosne i Hercegovine za period 2013.-2023.godina, imajući na umu vremensku dimenziju i potrebne resurse.

Za izradu prijedloga Strategije razvoja drvne industrije u Federaciji BiH primjenjivat će se:

- Uredba o načinu pripreme, procjeni uticaja i odabiru politike u postupku izrade akata koje predlažu i donose Vlada Federacije BiH i federalna ministarstva („Službene novine Federacije BiH“ broj 27/11);
- Uredba o pravilima za učešće zainteresovane javnosti u postupku pripreme federalnih pravnih propisa i drugih akata („Službene novine Federacije BiH“ broj 51/12);

PROJEKTNII ZADATAK

Strategija razvoja drvne industrije u Federaciji Bosne i Hercegovine za period 2013.-2023.godine, između ostalog trebala bi da obuhvati sljedeće:

- 1. UVOD**
- 2. Ciljevi strategije**
 - a. Kratkoročni
 - b. Dugoročni
- 3. ANALIZA STANJA DRVNE INDUSTRIJE U FEDERACIJI BiH**
 - a. Struktura-profil sektora uključujući i šumarstvo

- b. Zaposlenost po djelatnostima
- c. Prosječna neto plaća po zaposlenom, po djelatnostima
- d. Vanjskotrgovinska razmjena po djelatnostima
- e. Stanje proizvodnih programa, tehnologije i tehnoloških sistema
- f. Stanje konkurentnosti
- g. Zakonodavstvo EU –zakonodavstvo FBiH (BiH)

4. SWOT ANALIZA DRVNE INDUSTRIJE FBiH

- a. Snage
- b. Slabosti
- c. Prilike
- d. Prijetnje

5. OSNOVNE PREPREKE ZA VEĆU KONKURENTNOST

- a. Proizvodi i produktivnost
- b. Pristup ciljnim/atraktivnim tržištima
- c. Pristup povoljnom financiranju poslovanja i razvoja
- d. Kadrovi – dostupnost i kvalifikacije/obrazovanje
- e. Poslovno okruženje

6. VIZIJA, STRATEŠKA PITANJA I STRATEGIJE RAZVOJA DRVNE INDUSTRIJE

- a. Projekcija razvoja-vizija
- b. Strateška pitanja
- c. Strategija i glavne odrednice
- d. Težišne aktivnosti

7. UVJETI I NAČIN REALIZACIJE RAZVOJNIH STRATEGIJA

- a. Kratkoročni ciljevi
- b. Dugoročni ciljevi
- c. Karakteristike razvojnih strategija
- d. Organizacioni elementi ostvarenja strategija
- e. Strateški razvojni ciljevi

8. DRŽAVNA POLITIKA U STRATEGIJI I POTICAJIMA RAZVOJA

- a. Uloga Vlade FBiH u provođenju razvojne strategije
- b. Proces restrukturiranja i modernizacije proizvodno-poslovnog procesa
- c. Jačanje konkurentske pozicije
- d. Investicije i jačanje izvoza
- e. Uspostavljanje saradnje između proizvođača
- f. Sistem državnih poticaja u razvoju drvne industrije FBiH
- g. Operativni plan realizacije strategije – preporuke

8. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

LITERATURA

Napomena: Radna grupa za izradu Projektnog zadatka biće ujedno i Radna grupa za izradu „Strategije razvoja drvne industrije u Federaciji Bosne i Hercegovine za period 2013 - 2023. godine“

REVIZIJA

Nadležni federalni ministar energije, rudarstva i industrije će imenovati Radnu grupu koja će izvršiti reviziju prijedloga „Strategije razvoja drvne industrije u Federaciji Bosne i Hercegovine za period 2013.-2023.godine“.

NAČIN USVAJANJA STRATEGIJE

Strategija razvoja drvne industrije Federacije Bosne i Hercegovine za period 2013.-2023.godine usvojiće se i realizovati po sljedećoj dinamici:

- Izrada projektnog zadatka - septembar 2012. godine
- Odobravanje projektnog zadatka od strane federalnog ministara energije, rudarstva i industrije - septembar 2012. godine
- Izrada prijedloga Strategije –mart 2013. godine
- Usvajanje prijedloga Strategije na Vladi FBiH – maj 2013. godine
- Usvajanje Strategije na Parlamentu FBiH – juli 2013.godine

Predsjednik Radne grupe

Zdenko Laštro

**Saglasan
MINISTAR
Erdal Trhulj**